

همان طور که خرید به موقع سهام یکی از کلیدهای پیروزی در بازار سهام است، اینکه سرمایه‌گذار بداند و تشخیص دهد که باید چه زمانی از سهام خریداری شده خارج شود، ملاک بسیار مهمی در تعیین سرنوشت و توفیق سرمایه‌گذاران در بازار سهام به شمار می‌رود. بروس کاونر یکی از سرمایه‌گذاران مشهور دنیا در این خصوص می‌گوید: «پیش از وارد شدن می‌دانم از کجا خارج شوم.» از سویی دیگر تی. رویرایس دیگر سرمایه‌گذار شناخته شده هم می‌گوید: «هنگامی که سهام یک شرکت دیگر با معیارهای خریدتان سازگار نیست، آن را بفروشید.»

در کتاب ۲۳۳ اصل موقیت وارن بافت نیز درباره خروج به موقع از سهام نوشته شده است که اهمیتی ندارد که چقدر زمان، انرژی و پول در سرمایه‌گذاری صرف می‌کنید، اگر روش خروج خود را از پیش مشخص نکرده باشید، همه آنها بی‌نتیجه خواهند بود. به همین دلیل سرمایه‌گذار خبره، پیش از هر سرمایه‌گذاری، ابتدامی داند که چه موقع قصد فروش دارد. روش‌های خروج سرمایه‌گذاران مختلف با توجه به سیستم سرمایه‌گذاری آنها متفاوت است. اما هر سرمایه‌گذار موفق روشهای فروش دارد که برای خود او کاملاً واضح و روشن است.

روش‌های خروج وارن بافت و جورجی شوارتز از معیارهای خریدشان ناشی شده است. بافت به طور مستمر ارزش شرکت‌هایی را که در آنها سرمایه‌گذاری کرده از طریق معیارهای سرمایه‌گذاری خود، ارزیابی می‌کند. اگرچه او تمایل دارد سرمایه‌گذاری‌هایش را برای همیشه نگه دارد، اما زمانی که هر کدام از معیارهایش از بین روند، او آن سرمایه‌گذاری در بازار سهام را خواهد فروخت، برای مثال در صورت تغییر شاخص‌های اقتصادی آن کسب و کار، از دست دادن تمرکز از سوی مدیریت، یا هنگامی که شرکت «حاشیه امنیت» خود را از دست می‌دهد، او در فروش درنگ نمی‌گذرد.

یکی دیگر از مشهورترین سرمایه‌گذاران والاستریت هم یک نظریه کاملاً متفاوت و جالب دارد: «درسی که من فراگرفته‌ام این است که اگر در یک بازار در حال رشد هستید، متوجه باشید که در واقع در حال نوسان‌گیری هستید نه سرمایه‌گذاری. همواره سود خود را بردارید و زیان‌ها را کاهش دهید، زیرا هنگامی که رشد به پایان می‌رسد رکود و تنزل قیمت سهام میزان می‌تواند غیر قابل باور باشد.» لازم است بدانید، سرمایه‌گذار خبره، یک سرمایه‌گذاری موفق را تا زمانی نگه می‌دارد که دلیل از پیش تعیین‌شده‌ای برای خروج از سرمایه‌گذاری به وجود آید. در حالی که سرمایه‌گذار بازنه به ندرت قانون از پیش تعیین شده‌ای برای به دست آوردن سود دارد. او اغلب می‌ترسد که سود کم به زیان تبدیل گردد. بنابراین سرمایه‌گذاری خود را به پول نقد تبدیل می‌کند و همواره سودهای کلانی را از دست می‌دهد. در سال ۲۰۰۰، اطلاعات بایگانی شده شرکت وارن بافت در بورس آمریکا، آشکار ساخت که برکشایر مقدار زیادی از سهام خود در دیزني را فروخته است. در مجمع سالانه برکشایر در سال ۲۰۰۲، سهامداری از بافت سوال کرد که چرا این سهام را فروخته است. سیاست بافت این است که او هرگز درباره سرمایه‌گذاری‌هایش نظری نمی‌دهد، بنابراین غیرمستقیم پاسخ داد: «ما نسبت به ویژگی‌های روابطی شرکت نظری داشتیم که تغییر کرد.»

تردیدی نیست که دیزني تمرکز خود را از دست داده بود و دیگر آن شرکتی نبود که فیلم‌های کلاسیک خانوادگی ماندگاری ماند «سفید برفی» و «هفت کوتوله» را می‌ساخت. مدیر عامل دیزني، میکائیل ایزنر، با ذوق و شوق به شرکت خود حق خرید و فروش سهام اعطای کرده بود و احتمالاً این موضوع بافت را خشمگین کرده بود. آنها پول‌ها را در زمان رونق شرکت‌های اینترنتی در بازار سهام به هدر داده بودند و سرمایه را در وب‌سایتها بی‌همچون موتور جستجوی Goto.com و خرید شرکت‌های بازنه صرف کرده بودند. بسیار واضح است که چرا در سال ۲۰۰۰ دیزني دیگر با معیارهای بافت همخوانی نداشت. بافت همچنین هنگامی که برای فرصت سرمایه‌گذاری بهتر به پول احتیاج داشته باشد، سرمایه‌گذاری‌های قبلی خود را خواهد فروخت. اما این کاری بود که بافت در روزهای آغازین سرمایه‌گذاری‌هایش انجام می‌داد، هنگامی که ایده‌های بیشتری نسبت به ثروتش داشت.

اما حالا با حجم بالای نقدینگی که از انتشار بیمه نامه برکشایر به دست آمد، مشکل او برعکس شده است: ثروت او از ایده‌هایش بیشتر است.

سومین قانون او برای فروش، زمانی است که متوجه می‌شود سرمایه‌گذاری اش از اول اشتباه بوده و هرگز نباید این کار را انجام می‌داده است.

شوارتز نیز مانند بافت قوانین روشی برای زمان لغو یک سرمایه‌گذاری دارد و این قوانین به طور مستقیم با معیارهای سرمایه‌گذاری او مرتبط است. او زمانی به سود دست خواهد یافت که فرضیه‌اش مسیر خود را طی کند، درست مثل شاهکار او درباره پوند استرلینگ در سال ۱۹۹۲. همچنین زمانی متحمل زیان خواهد شد که بازار صحت فرضیه‌اش را دیگر تایید نکند. شوارتز همواره هنگامی که سرمایه‌اش به خطر بیفتد سربعاً عقب نشینی می‌کند. بهترین مثال برای چنین حرکتی، فروش سریع سهام خریداری شده در معاملات آتی P&S ۵۰۰ در زمان سقوط بازار در سال ۱۹۸۷ بود، مورد فوق العاده‌ای که بازار نادرست بودن فرضیه شوارتز را اثبات کرد.

روش هنگامی که بافت، شوارتز و سایر سرمایه‌گذاران موفق چیزی را می‌فروشند، یک یا چند روش خروج از شش روش ممکن زیر را به کار می‌برند:

۱. وقتی معیارهای ضمیمانند؛ مانند هنگامی که بافت دیزنی را فروخت.

۲. هنگامی که اتفاق پیش‌بینی شده توسط سیستم آنها، به وقوع می‌پیوندد. برخی از سرمایه‌گذاری‌ها در پیش‌بینی وقوع یک اتفاق خاص شکل می‌گیرند. فرضیه شوارتز درباره کاهش ارزش پوند استرلینگ، مثال خوبی در این مورد است. زمان خروج وقتی بود که پوند از نظر ارز اروپا خارج شد.

هنگامی که بافت در قبضه کردن مالکیت سهام شرکت اقدام می‌کند، زمان خروج برای او هنگامی است که مالکیت شرکت را قبضه نموده است یا معامله فسخ شود. در هر دو مورد، وقوع یک اتفاق خاص، زمانی که سرمایه‌گذار اقدام به برداشت سود یا زیان خود خواهد کرد که در راستا شخص می‌کند.

۳. هنگامی که هدف تعیین شده توسط سیستم تحقق یابد. برخی از سیستم‌های سرمایه‌گذاری قیمت نهایی را برای فروش تعیین می‌کنند که همان روش خروج است. این مشخصه روش بنجامین گراهام است که در آن سهام زیر قیمت واقعی خریداری شده و زمانی فروخته می‌شود که به ارزش واقعی رسیده باشد، یا دو تا سه سال بعد در صورت عدم افزایش ارزش سهام در زمان مورد انتظار، به فروش می‌رسد.

۴. هنگامی که سیستم سرمایه‌گذار علامت فروش را به روشی مشخص و تضمین می‌کند. این روش برای اولین بار توسط معامله‌گران تکنیکال به کار گرفته شد که نشانه‌های فروش آنها ممکن است توسط الگوی یک نمودار یا برخی شاخص‌های تکنیکال دیگر ایجاد شود.

۵. هنگامی که یک قانون به صورت خودکار، عملکردی را فعال می‌سازد. به عنوان مثال، تنظیم توقف زیان (Stop loss) هنگامی که ارزش سهام به ۱۰ درصد پایین‌تر از قیمت خریداری شده برسد. قوانین خودکار مکانیکی اغلب مورد استفاده معامله‌گران و سرمایه‌گذاران موقتی قرار می‌گیرند که از رویکرد آماری استفاده می‌کنند. یک نمونه خیره‌کننده از روش خروج خودکار، توسط یک فرد عادی مورد استفاده قرار گرفت. قانون او این بود که هرگاه قیمت سهامی که در اختیار دارد ۱۰ درصد بالا یا پایین رفت، آن را بفروشد. با پیروی از چنین قانونی او در سقوط بازار سال ۱۹۲۹ جان سالم به در بردا، بدون آنکه هیچ تغییری در سرمایه‌اش ایجاد شود.

۶. هنگامی که سرمایه‌گذار متوجه می‌شود که مرتکب اشتباه شده است. تشخیص و اصلاح اشتباهات برای موفقیت در سرمایه‌گذاری ضروری است.

سرمایه‌گذاری که معیارهایش ناقص است یا معیاری ندارد، نمی‌تواند از روش اول استفاده کند و متوجه نخواهد شد که مرتکب اشتباه شده است. سرمایه‌گذاری که هیچ گونه سیستمی ندارد هم نمی‌تواند نشانه‌هایی را برای خود تعیین کند. بنابراین بهترین گزینه برای او به کارگیری روش خروج خودکار است. این روش حداقل می‌تواند ضررهای او را محدود کند. اما هیچ تضمینی ایجاد نمی‌کند که سودی به دست آورد، زیرا او اقدامی را که سرمایه‌گذار خبره انجام می‌دهد، انجام نداده است: یعنی تعیین یک سرمایه‌گذاری موفق با انتظار میانگین سود معقول و ایجاد یک استراتژی مشخص در مورد خروج از آن.

زیان را که ایش دید تا سودتان افزایش یابد تمام روش‌های خروج در یک مورد مشترک‌اند: سرمایه‌گذار خبره، احساسات شخصی را از مقوله فروش جدا می‌کند. تمرکز سرمایه‌گذار خبره بر روی سود و زیانی که ممکن است در سرمایه‌گذاری به دست آورد نیست، بلکه بر روی پیروی از سیستم است که روش خروج نیز جزئی از آن به شمار می‌آید. یک روش خروج موفق را نمی‌توان به صورت مجزا ایجاد کرد. این روش زمانی موفق خواهد بود که نتیجه مستقیم معیارهای سرمایه‌گذاری و سیستم سرمایه‌گذاری باشد. به همین دلیل است که سرمایه‌گذار معمولی در کسب سود و متضرر شدن با مشکل رو به رو است. او از همه جا شنیده است که موفقیت در سرمایه‌گذاری به «کاستن زیان و افزایش سود» بستگی دارد. سرمایه‌گذار خبره نیز با این موضوع موافق است و به همین دلیل سیستمی دارد که به او اجازه می‌دهد این قانون را اجرا کند. بدون چنین سیستمی، سرمایه‌گذار معمولی هیچ ابزاری ندارد که زمان فروش سرمایه‌گذاری زیان بخش را برای او مشخص کند یا مدت حفظ یک سرمایه‌گذاری سود آور را به او بگوید. او چگونه می‌تواند تصمیم بگیرد که چه کاری انجام دهد؟ معمولاً سود و زیان او را مضطرب می‌سازد. هنگامی که در یک سرمایه‌گذاری با سود مواجه می‌شود، می‌ترسد که مبادا این سود از بین برود. برای رهایی از این اضطراب، او سرمایه‌گذاری خود را می‌فروشد. البته او هنگامی که سودی به دست می‌آورد حتی اگر تنها ده یا بیست درصد باشد، احساس خوبی دارد. هنگامی که متضرر می‌شود، از آنجایی که آن زیان را در کم نمی‌کند، ممکن است به خود بگوید که این فقط یک زیان جزئی است و امیدوار است که این فقط یک کاهش جزئی قیمت باشد و به زودی به حالت اول بازگردد. اگر ضررها ادامه پیدا کند، احتمالاً به خودش می‌گوید هنگامی که قیمت‌ها به همان وضع اولیه بازگردند، سرمایه‌گذاری اش را خواهد فروخت.

و اگر قیمت‌ها همچنان کاهش یابد، ترس از کاهش بیشتر جایگزین امید افزایش مجدد می‌شود. به این ترتیب در نهایت سرمایه‌گذاری اش را اغلب با پایین‌ترین قیمت می‌فروشد. نتیجه نهایی این است که او معمولاً به یک سری سودهای کوچک دست می‌یابد که نمی‌تواند زنجیره‌ای از ضررهای کلان او را جبران کند، که دقیقاً مخالف روش شوارتز در کسب موفقیت یعنی «حفظ سرمایه و بازگشت سریع از موضع سرمایه‌گذاری اشتباه» است. بنابراین می‌توان گفت بدون برخورداری از معیارهای دقیق سرمایه‌گذاری، کسب سود و زیان، هر دو باعث اضطراب می‌شوند. اکثر مردم وقتی سردرگم هستند دچار اضطراب می‌شوند اما باید بدون در نظر گرفتن آن تصمیم بگیرند. سرمایه‌گذار می‌تواند در سرمایه‌گذاری بارها تعلل کند، اما نمی‌تواند از تصمیم‌گیری درباره سود و زیان فرار کند. او تنها با تعیین معیار و فلسفه سرمایه‌گذاری و نیز مشخص کردن استراتژی دقیق خروج از یک سهم قادر خواهد بود تا این اضطراب رهایی یابد.

